

FONDAT
27 mai 1992
Nr. 5 (556)
17 martie 2012

Oastea Moldovei

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oasteamoldovei@army.md

MARȘUL PĂCII LA COȘNIȚA

Ministrul Apărării Vitalie Marinuța a participat împreună cu veteranii războiului de pe Nistru și locuitorii, raionul Dubăsari, la un Marș al Păcii, organizat de autoritățile locale satului Coșnița pentru comemorarea celor căzuți în conflictul armat din 1992.

La 20 de ani de la începutul luptelor desfășurate pe platoul de la Coșnița, demnitari de stat și oameni simpli au marcat evenimentul prin depuneri de flori la locul acțiunilor de luptă. Ulterior, aceștia s-au îndreptat într-un marș de comemorare spre monumentul eroilor că-

zuți pentru integritatea și suveranitatea Republicii Moldova.

În cadrul mitingului de comemorare, la care au participat și elevii din liceul din localitate, au fost citite numele celor care au decedat în luptele de pe platoul de la Coșnița.

„Este știut că un popor nu are prezent și viitor atât timp, cât nu își cinstește trecutul. Este o datorie morală a fiecăruia dintre noi să păstrăm vie memoria celor care au căzut pe câmpul de luptă în 1992. Astăzi sintem aici să plătim tributul recunoștinței pentru patriotismul celor care

și-au apărât țara și poporul”, a declarat, în cadrul ceremoniei, ministrul Apărării Vitalie Marinuța.

Luptele de la Coșnița, unele dintre cele mai violente ale războiului, au izbucnit în noaptea de 13 spre 14 martie 1992, când satul a fost atacat de forțele separatiste.

Potrivit datelor oficiale, la Coșnița au decedat 43 de cetățeni moldoveni, iar în total în războiul de pe Nistru și-au pierdut viața 287 de persoane, circa 40 au fost date dispărute și alte 3.500 au fost rănite.

BRIEF

Pag. 3

Locotenent-colonel Valeriu CHILARU,
comandantului Brigăzii „Moldova”:

„CEL PUȚIN
O DATĂ ÎN LUNĂ
PĂRINȚII
VIN ÎN UNITATEA
MILITARĂ”

Pag. 2

“LA UN PAS DE RĂZBOI,
LA UN PAS DE PACE”

O expoziție de fotografie-document dedicată împlinirii a 20 de ani de la declanșarea conflictului armat de la Nistru este vernisată pe toată durata lunii martie la Centrul de Cultură și Istorie Militară. Autorul expoziției, maestrul în fotografie Tudor Iovu.

MOLDOVA ESTE GAZDA
ATELIERULUI
„PARTENERI CU NATO
ÎN VIITOR”

Pag. 5

Pag. 6

RĂZBOI LA NISTRU
Cronica durerii

Abonați-vă la “Oastea Moldovei”! Indice de abonare: 76946

ÎNCORPORAREA 2011 – PUNCT FINAL

Sarcina Guvernului Republicii Moldova privind încorporarea în Forțele Armate a fost îndeplinită în totalitate. Informația a fost prezentată de către șeful Direcției personal a Marelui Stat Major al Armatei Naționale, în cadrul ședinței de bilanț privind activitatea organelor administrativ-militare în anul 2011, desfășurată la Ministerul Apărării.

Potrivit colonelului Ohladciuc, în anul 2011 în Forțele Armate au fost încadrați 3720 de tineri, dintre care 2300 – în Armata Națională, 1300 – în Trupele de Carabinieri și 120 – în Serviciul de Grănicieri.

Informațiile prezentate în cadrul ședinței atestă că din numărul total de militari încorporați în serviciul militar în această perioadă, 85,1 % sînt moldoveni de naționalitate,

6,3% ucraineni, 3,4% găgăuzi, 2,9% ruși, iar 2,1 % reprezintă alte naționalități.

În afară de aceasta, datele de analiză relevă că 72,3 % din tinerii încorporați provin din mediul rural, iar 27,6 % din orașe. Caracteristica calitativă a recruților încorporați mai arată că în anul precedent s-a majorat numărul de recruți cu studii colegiale, medii și speciale. Astfel după

nivelul de studii 4,3% din cei încorporați au obținut studii colegiale, 54% au studii de bacalaureat, medii complete și medii speciale, iar 40% – studii medii incomplete.

Referindu-se la problemele campaniei de recrutare – încorporare în Forțele Armate, colonelul Ohladciuc a accentuat superficialitatea activității comisiilor medico-militare din teritoriu, migrația tinerilor și completarea incorectă a dosarelor.

În cadrul aceleiași ședințe, șeful Comisiei centrale de expertiză medico-militară, locotenent-colonel Tatiana Tighineanu a afirmat că în anul trecut a scăzut numărul militarilor în termen eliberați pe motive de sănătate din Forțele Armate. Astfel, în anul 2010 au fost eliberați 190 de militari, iar în 2011 – 153. În același timp, a specificat Tighineanu a scăzut numărul militarilor eliberați cu boli preexistente încorporării de la 131 în 2010 la 108 în 2011, acest lucru datorându-se examinării mai calitative a recruților în centrele militare, gradului înalt de calificare a medicilor care fac parte din aceste comisii, precum și colaborarea cu Ministerul Sănătății.

Potrivit legislației naționale, încorporarea tinerilor în serviciul militar în termen se desfășoară de patru ori pe an, iar durata stagiului militar în Forțele Armate este de 12 luni.

În perioada ianuarie – februarie 2012, în baza listelor oferite de școlile și liceele din municipiul Chișinău, au fost selectați tinerii născuți în anul 1996 pentru primirea primului act de evidență militară.

PREMILITARI PAS CU PAS

Circa 60 de elevi din clasele a IX-a ale liceului "Principesa Natalia Dadiani" din sectorul Buiucani au primit adeverințele de recrut. La înmînarea solemnă au participat reprezentanții Centrului Militar municipal Chișinău, administrația liceului, precum și elevi ai claselor superioare ale instituției de învățămînt.

Potrivit maiorului Octavian Druță, locțiitorul comandantului Centrului Militar municipal Chișinău, premilitarii au fost supuși unui examen medical, urmat de determinarea gradului de aptitudine pentru încadrarea ulterioară în serviciul militar.

Alți 60 de tineri ai liceului teoretic cu profil de arte "Elena Alistar" din sectorul Botanica ce au împlinit vîrsta de 16 ani de asemeni și-au ridicat adeverințele de recrut într-o atmosferă solemnă.

Directoarea liceului, Maria Lucinschi, a salutat inițiativa comisariatului militar de a înmîna festiv elevilor carnetele de recrut. Dumneaei a demonstrat receptivitate și s-a implicat activ la acel eveniment, contribuind cum știe ea mai bine la educația militaro-patriotică în rîndurile copiilor săi.

Căpitan Igor Volintir, șef secțiune recrutare-încorporare, Secția administrativ-militară din sectorul Botanica, a ținut să atenționeze elevii de însemnătatea aces-

tui act. Acest document nu este mai puțin important decît alt act personal, respectiv carnetul de recrut reprezintă cartea de vizită în viață și pentru aceasta trebuie păstrat cu sfințenie.

Pentru cei mai mulți dintre elevi înmînarea unor astfel de adeverințe înseamnă că este timpul să se gîndească să meargă la armată. Dar realitatea este alta. Conform datelor statistice prezentate de comisariatele militare, doi din zece tineri ajung să se încorporeze în armată. Patru din ei aleg să-și continue studiile în instituții superioare de învățămînt din țară. Și cel mai trist e că alți patru sînt diagnosticați cu careva maladii ce nu le permit să facă armată.

La împlinirea vîrstei de 18 ani, acești tineri urmează să fie din nou invitați la Centrul Militar. Cei care vor dispune de aminare a serviciului militar în termen, o vor primi, ceilalți care nu o să dispună de această aminare vor fi din nou testați medical și în dependență de sănătatea fizică și psihică vor fi încorporați în Forțele Armate ale Republicii Moldova.

Maior Druță a menționat că în acest an, Centrul Militar municipal Chișinău, în colaborare cu administrația publică locală, a luat la evidență militară circa 3600 de tineri născuți în anul 1996.

Trecutul în imagini

“LA UN PAS DE RĂZBOI, LA UN PAS DE PACE”

Tudor Iovu, fotoreporterul de război, a fixat pe sute de metri de film evenimentele de acum două decenii de la Nistru. Multe dintre pozele lui au fost difuzate în întreaga lume de Agenția de presă Reuters.

De altfel, o expoziție de fotografie-document dedicată împlinirii a 20 de ani de la declanșarea conflictului armat de la Nistru este vernisată pe toată durata lunii martie la Centrul de Cultură și Istorie Militară.

În cadrul expoziției cu genericul “La un pas de război, la un pas de pace”, sînt prezentate peste 100 de fotografii – document, care surprind chipuri și destine prin care este redată realitatea cruntă a războiului și eroilor căzuți în luptele de la Nistru.

Autorul expoziției, maestrul în fotografie Tudor Iovu, a declarat că expoziția este un omagiu adus tuturor participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova.

„Îmi puneam zilnic viața în pericol, dar riscul făcea parte din profesia mea. Eram mindru că am ocazia să arăt lumii întregi ce se întîmplă în Moldova, deși eram șocat de ceea ce vedeam pe front”, a afirmat Tudor Iovu.

Era într-o tranșee la Varnița, ascuns după blocurile de beton instalate pe drum ce serveau drept scut de apărare. Într-un moment ca de altfel și altele în care își puneia viața în pericol, el își făcea meseria. În partea opusă a drumului, între niște copăcei tineri,

zări un zvelt băiat care avea în spate o armă. Și asta nu era tot. În timp ce totul tuna și se prăbușea de la obuze, tinărul ademenea porumbii. Tudor Iovu nu a putut să treacă cu vederea o asemenea priveliște. El a văzut simbolul păcii și a immortalizat acea imagine. În prezent această fotografie o putem admira cu titlul ” În limba hulahubilor. Un combatant lângă Varnița”.

Prezent la inaugurare, ministrul Apărării Vitalie Marinuța a accentuat că fotografiile vernisate reprezintă istoria dureroasă a țării, iar memoria celor care și-au sacrificat viața pe altarul libertății

Patriei va rămîne veșnic vie. „Această expoziție de fotografie – document reflectă trecutul dureros al istoriei naționale. Consider că războiul din regiunea transnistreană este un episod pe care conștiința publică și memoria noastră colectivă nu trebuie nici să-l ascundă, nici să-l falsifice, nici să-i diminueze semnificațiile. Avem datoria să înțelegem și să ne asumăm toate momentele și lecțiile trecutului, pentru că numai așa putem construi un viitor mai bun”, a subliniat ministrul Apărării.

Potrivit lui Andrei Covrig, colonel în rezervă, participant la război, expoziția este absolut binevenită, ea se înscrie perfect în contextul activităților

care se desfășoară cu prilejul a 20 de ani de la declanșarea conflictului armat de pe Nistru. El spune că multe din secvențele din timpul războiului le-a văzut cu proprii ochi. Dar cu un deosebit interes a urmărit vernisajul de fotografii, menționînd că o serie de scene îi sînt străine. “Imaginile redau lucruri triste, dar totuși ele rămîn a fi amintiri... Amintirile neamului nostru ce nu trebuie îngropate”, a mai adăugat colonel Covrig.

Fotoreporterul Tudor Iovu s-a născut pe 5 octombrie 1948 în satul Cioplenii, Criuleni. A absolvit Universitatea de Stat din Moscova, facultatea de foto-jurnalistică. Din 1990 colaborează cu Agenția Reuters. A obținut Premiul Mare și medalia de aur la concursul de fotografie militară FOTOARM-97, organizat de NATO.

Pagină realizată de locotenent Natalia ANDRONACHI

Pentru Onoare!
Pentru Patrie!
Pentru Tricolor!

Oastea Moldovei

Centrul mass-media militară
Șef Centrul mass-media militară –
redactor-șef
locotenent-colonel Ion VULPE
tel. 252-252

Locțiitor-șef Centrul mass-media militară
maior Sergiu LECA
tel. 252-047

Echipa redacțională:
locotenent major Inga MIHAILOVA
locotenent Natalia ANDRONACHI
plutonier adjutant Vitalie IOVU
Ecaterina RUSSU
Larisa ȚIBULEAC
Dmitrii VOSIMERIC
Stela PAIU
oasteamoldovei@army.md
tel. 252-045, 252-047

Secția TV/Radio:
locotenent major Denis ROTARU
locotenent Pavel MAFTEI
locotenent Mihaela MÎRZA
Liuba POITAN

ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 252-019

Secția internet:
maior Viorel GLAVA
Diana MOISA
tel. 252-021

Centrul mass-media militară
or. Chișinău, șoseaua Hincești, 84
Materialele publicate de „OASTEĂ MOLDOVEI”
reflectă opinia autorilor care s-ar putea
să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEĂ MOLDOVEI”
trebuie să conțină trimitere la sursă.

Tipărit la „Prag-3”, Tiraj 2000. Comanda

CIFRE ȘI DATE

Internetul conține circa
5 milioane de terabiți
de date, adică 5 miliarde
de gigabiți sau 5 trilioane
de megabiți!

Locotenent-colonel Valeriu CHILARU:

„CEL PUȚIN O DATĂ ÎN LUNĂ PĂRINȚII VIN ÎN UNITATEA MILITARĂ”

Pentru a afla cum își îndeplinesc serviciul militarii noștri din „nordul” țării, i-am solicitat un interviu comandantului Brigăzii „Moldova”

- Ce activități sînt planificate pentru anul 2012 în Brigada „Moldova” ?

Activitățile planificate pentru anul 2012 revin din contextul misiunilor formulate pentru Brigada „Moldova” în general. Este vorba despre menținere capacității de luptă a subunităților operaționale ale brigăzii, pregătirea forțelor mixte de menținerea a păcii, încorporarea și instruirea inițială calitativă a tinerilor soldați. Plus la aceasta sînt prevăzute un șir de activități educative și militar-patriotice și, nu în ultimul rînd, activitatea zilnică a unității. Chiar astăzi, conform planului, am avut înmînarea armamentului și tehnicii efectivului. La acest eveniment am invitat cîțiva veterani ai brigăzii, care au avut tangențe pe parcursul serviciului militar cu tehnica și armamentul respectiv. Foștii militari le-au vorbit actualilor despre deservirea calitativă și menținerea la nivel a tehnicii și armamentului din dotare.

- Ce proiecte dețin titlatura de „speciale” în acest an?

- Imediat cum se încălzește timpul, efectivul batalionului de instruire va ieși în poligon, va demara reparația etajului doi al cazărnilor 47, ca aceasta să corespundă tuturor cerințelor moderne solicitate de către conducerea Ministerului Apărării. De asemenea, ca să soluționăm problema transportării săptămînale a lenjeriei și a uniformelor la spălătoria din Chișinău, am inițiat un proiect de construcție a structurii specializate pe teritoriul brigăzii. Aceasta ne va permite să micșorăm semnificativ cheltuielile la acest capitol. Sperăm că pînă pe 3 septembrie o vom da în exploatare.

- Cum stau lucrurile la capitolul disciplinei militare?

- Disciplina militară este unul dintre pilonii de bază ai serviciului militar. Conform planurilor educative, în Brigada „Moldova” se desfășoară cu regularitate mese rotunde cu militarii în termen și cei prin contract, adunări generale cu militarii prin contract pe categorii, întâlniri cu procurorii militari. Toate aceste măsuri sînt întreprinse

pentru prevenirea și evitarea infracțiunilor și încălcărilor disciplinei militare.

- Comitele părintești vă ajută în acest sens?

- Odată cu încorporarea în unitate a tinerilor soldați, se formează și un comitet părintesc nou. Membrii acestui comitet efectuează vizite de familiarizare în brigadă. Cel puțin o dată în lună părinții vin în unitate, discută cu soldații, abordează eventualele probleme. Noi ne străduim ca această colaborare să fie cît mai interactivă, căci doar așa ea poate fi eficientă. Aici pot să remarc că cei peste 400 de militari din batalionul de instruire, care au fost încorporați în luna ianuarie, pe parcursul perioadei de instruire inițială de șase săptămîni nu au săvîrșit nici o încălcare gravă a disciplinei militare. Aceasta se datorează atît lucrului eficient al militarilor prin contract cu efectivul, cît și aportului comitetului părintesc în domeniul consolidării disciplinei.

- Putem spune că există o tendință pozitivă în ceea ce privește calitatea efectivului în termen în Armata Națională?

- Totul se percepe în comparație. Dacă, e să comparăm situația privind disciplina militară din anul trecut cu cea de la începutul anului curent, într-adevăr, observăm o schimbare spre bine. Înseamnă că militarii au înțeles misiunile și fiecare din ei depune străduință pentru a realiza lucrurile cît mai bine.

- Credeți că acest lucru se datorează și Centrului militar, care începe activitățile cu tinerii cu mult înaintea de a fi ei încorporați în armată?

- Bineînțeles. Disponibilitatea pentru armată și disciplina militară începem a le cultiva la recruți din momentul cînd ei sînt incluși în evidență la Centrul militar. Sînt desfășurate diferite lecții educative, ședințe militar-patriotice, excursii în unitățile militare. Recent am întîlnit în unitate oaspeți de la școala-internat din orașul Bălți. Acești elevi de 15-16 ani au făcut cunoștință cu viața cotidiană a brigăzii, au mers în cazărnilor ostășești, au vizitat cantina, s-au familiarizat cu armamentul și tehnica din dotarea unității. Odată cu această vîrstă fragedă începe „altoirea” pasiunii pentru militărie.

- Ați devenit comandant al Brigăzii „Moldova” de o perioadă relativ scurtă. Cum apreciați echipa de ofițeri a unității cu care deja îndepliniți misiunile cotidiene?

- Personalul din Brigada I Infanterie Motorizată îl apreciez cu un calificativ destul de bun. Militarii sînt dispuși să îndeplinească serviciul militar cu străduință și fără abateri de la regulament. Aceasta se referă la toate aspectele: la pregătirea de luptă, la mînuirea armamentului, la deservirea tehnicii, etc.

- Anul acesta Brigada „Moldova” aniversează 20 de ani de la crearea. Ați început deja pregătirile de acest eveniment?

- Desigur că deja avem în agendă acest eveniment. Ne vom strădui să le facem o surpriză plăcută tuturor invitaților la sărbătoarea noastră, printre care vor fi și veteranii Brigăzii „Moldova”, care au depus efort da crearea și prosperarea unității. Sperăm că 10 aprilie va fi o zi de amploare și o sărbătoare frumoasă pentru tot efectivul brigăzii și pentru toți oaspeții noștri.

- Vă mulțumesc pentru interviu!

EXPERIENȚĂ INTERNAȚIONALĂ PENTRU MILITARIII MOLDOVENI

După o lună petrecută în Germania la baza militară Hohenfels, în cadrul exercițiului „Mission Rehearsal Exercise”, militarii moldoveni au revenit la serviciul lor cotidian și au început să implementeze în practică toată experiența acumulată pe poligonul partenerilor. Mulți din ei spun că această experiență este foarte importantă pentru Armata Națională și, în special, pentru trupele de menținere a păcii. Republica Moldova face parte din programul Parteneriatului pentru Pace, iar unul dintre obiectivele Armatei Naționale pentru anul 2012 este certificarea subunităților de menținere a păcii conform standardelor internaționale.

Atît experții moldoveni, cît și cei internaționali au apreciat înalt prestația contingentului moldovean la exercițiul „Mission Rehearsal Exercise”. Inițial, efectivul contingentului a participat la ședințe pe specialități, în timpul cărora au fost efectuate toate pregătirile de rigoare pentru îndeplinirea misiunilor practice. În cadrul acestor ședințe, șoferii militari au avut posibilitatea să conducă tehnică modernă de tip Hummer în diferite condiții extreme. Alte accente au vizat pregătirea specialiștilor în medicină și anume antrenarea pușcașilor-sanitari. Ei au beneficiat de un curs desfășurat de către militarii americani de acordare a primului ajutor medical pe timp de luptă. Evaluatorii, de asemenea, au studiat procedurile specifice acestui exercițiu, după care au susținut un test care permite accesul la evaluarea efectivului.

A doua etapă a exercițiului a fost una practică cu ieșirea în cîmp. Pe lîngă toate antrenamentele, pe care le aveau în teren, militarii moldoveni executau misiuni de cordon și scotocire, nimicirea obiectelor-cheie ale inamicului, convoierea răniților, escortarea grupei de deminare. Un grup de militari au participat la acțiuni ce vizează asaltul aerian utilizînd elicopterele de tip „Black Hawk”. Conform scenariului exercițiului „Mission Rehearsal Exercise”, comandanții de diferite nivele au avut întrevederi și au dus tratative cu populația locală din aria de operații — una dintre cele mai dificile misiuni pe parcursul exercițiului, după cum susține conducerea contingentului nostru.

Observatorii susțin că statul major al contingentului Armatei Naționale a activat destul de reușit. Împreună cu statele majore ale altor contingente, ofițerii moldoveni au planificat și au ținut sub control acțiunile în teren ale efectivului. Locotenent-colonelul Constantin

Profir, observator la acest exercițiu a specificat că ofițerii statului major au studiat și au implementat în practică procedurile și standardele noi în planificarea operațiunilor. Totodată, locotenent-colonelul Profir a menționat lucrul observatorilor militari. Aceștia, după părerea lui, au acumulat experiența necesară, pe care o pot utiliza în practică în cadrul programului OCC. Aceeași sursă a apreciat și asigurarea logistică a militarilor. „De menționat că în cadrul exercițiului contingentul Armatei Naționale a fost asigurat cu tehnică auto de ultimă generație, cu mijloacele speciale MILES (Multiple Integrated Laser Engagement System), care permit monitorizarea acțiunilor efectivului în timpul operațiunilor. Asigurarea cu hrană și a condițiilor de trai la fel erau la un nivel înalt, fapt ce nu este mai puțin important”, a specificat sursa citată.

Șeful contingentului, colonelul Iurie Brumă, a menționat organizarea re-

ușită a acestui exercițiu. „Organizatorii au depus efort ca întregul efectiv, care a participat la exercițiu, să fie implicat 24/24 în diferite „accidente” sau evenimente de instruire. De aceea vreau să mulțumesc militarilor contingentului Armatei Naționale pentru disciplină înaltă și profesionalism, demonstrate pe întreaga durată a exercițiului”, a declarat colonelul Brumă.

Ministrul Apărării Vitalie Marinuța a menționat că acest exercițiu a sporit pregătirea efectivului nostru. Vorbind despre viitor, ministrul a adăugat că un obiectiv important pentru Armata Națională este certificarea subunităților de menținere a păcii pentru îndeplinirea operațiunilor la nivel internațional, iar participarea la exercițiul din Germania le-a dat militarilor noștri experiența necesară pentru a trece cu brio această certificare.

Pagină realizată de Dmitrii VOSIMERIC

Pulsul armatei

MOLDOVA ESTE GAZDA ATELIERULUI „PARTENERI CU NATO ÎN VIITOR”

În mediul actual de securitate avem nevoie de foarte multă cooperare și înțelegere pentru a soluționa problemele comune. Declarația respectivă a fost făcută de ministrul Apărării Vitalie Marinuța în cadrul Atelierului de Cooperare și Coordonare Militară cu genericul „Parteneri cu NATO în viitor”, desfășurat la Chișinău.

Ministrul Apărării a declarat în deschiderea evenimentului că R. Moldova este un partener activ în cadrul Programului PpP și a participat cu succes în diverse activități organizate de NATO.

„Cooperarea dintre NATO și partenerii săi este multidimensională și reciproc avantajoasă. Cu susținerea NATO în R. Moldova au fost realizate până în prezent numeroase proiecte, care s-au dovedit deosebit de importante pentru securitatea cetățenilor noștri”, a accentuat ministrul Apărării. „În mediul actual de securitate avem nevoie de foarte multă cooperare și înțelegere pentru a soluționa problemele comune. Totodată, țin să subliniez că în conformitate cu angajamentele asumate în plan internațional, R. Moldova își propune să fie un furnizor de securitate. În acest context, Armata Națională a depus eforturi considerabile pentru a spori pregătirea subunităților operaționale predestinate pentru misiuni internaționale”.

Șeful adjunct pentru cooperare militară în cadrul Comandamentului

Suprem al Puterilor Aliate din Europa (SHAPE), general maiorul Sandor Fucsku, a opinat că Moldova are capacitatea de a organiza la un nivel înalt activități importante, iar Atelierul de Cooperare și Coordonare Militară, desfășurat la Chișinău, este o dovadă incontestabilă.

„Consider că pentru țările partenere acest eveniment reprezintă o modalitate eficientă de a discuta prioritățile lor naționale în contextul cooperării cu NATO. Deși avem o agendă de lucru încărcată, am convingerea că vom reuși să discutăm cu fiecare națiune în parte despre cooperarea bilaterală și ce putem face pentru a îmbunătăți acest proces”, a afirmat Sandor Fucsku.

De menționat că scopul Atelierului de Cooperare și Coordonare Militară cu genericul „Parteneri cu NATO în viitor”, este coordonarea și planificarea activităților de parteneriat pentru anii 2012 – 2013. Delegațiile țărilor participante vor purta discuții privind programul de cooperare cu NATO reieșind

din interesele naționale.

Atelierul organizat în premieră la Chișinău este o activitate anuală a NATO, care reprezintă o platformă de analiză a necesităților individuale ale fiecărei națiuni în domeniul cooperării militare. În total, la această activitate participă circa 120 de persoane din peste 40 de state, care reprezintă țări membre ale Alianței Nord - Atlantice (NATO).

Parteneriatului pentru Pace (PpP), Dialogului Mediteranean și Inițiativei de la Istanbul. Țările care au delegat reprezentanți la Atelierul „Parteneri cu NATO în viitor” sînt: Armenia, Algeria, Austria, Azerbaidjan, Afganistan, Belarus, Bosnia-Herzegovina, Finlanda, Jordan, Georgia, Kazahstan, Kirghizia, Malta, Mauritania, Moldova, Muntenegru, Morocco, Serbia, Suedia, Elveția, Macedonia, Tadjikistan, Tunisia, Ucraina, Uzbekistan, etc.

Atelierul de Cooperare și Coordonare Militară cu genericul „Parteneri cu NATO în viitor” a fost organizat în perioada 13 – 16 martie.

„FEMEIA ESTE AL CINCILEA ANOTIMP”

Grigore Vieru

Femeia, vers de poezie, sublimă creatură a lui Dumnezeu, a fost și va rămîne mereu o enigmă. Ea este gingașă adiere a vîntului primăvăratic, este întruchiparea frumosului și a dragostei, dar și a rezistenței și puterii.

De-a lungul istoriei, situația femeii a suportat multe transformări trecînd așa numitele perioade de „matriarhat”, în care femeile conduceau societatea iar bărbații erau folosiți îndeosebi pentru muncă și procreare. În timp, rolurile s-au inversat – și lumea e condusă de spiritul masculin, cu atributele sale: rațiune, forță, înclinație către materialitate, către lumea exterioară.

Astăzi, însă, femeia își creionează noi orizonturi, deține un loc demn în societate bucurîndu-se de independență și respect. Aceasta a început să ocupe, pe plan social, diferite funcții de conducere și a dovedit că este capabilă în aceeași măsură ca și bărbatul, ba chiar nu de puține ori a demonstrat că poate excela în anumite domenii, mult mai bine decît bărbații. Datorită certificării că femeile pot fi la fel de bine pregătite în cele mai multe domenii, acestea și-au cîștigat dreptul de a fi puse pe picior de egalitate cu „adversarii” lor. Nu de mult femeile erau privite doar ca pe cele care trebuiau să aibă grijă de case, de copii și de soț care venea acasă de la serviciu. Acum lucrurile s-au schimbat, sau chiar rolurile s-au inversat în unele familii. Reprezentantele sexului frumos merg la serviciu, ocupă poziții importante în domeniile în care își desfășoară activitatea, inclusiv în militărie.

Rolul femeilor în armată nu este de neglijat, chiar dacă unii sînt de părere că acestea nu aduc un aport important în luarea deciziilor. Principalele domenii în care își desfășoară activitatea femeile în armată sînt medicina, transmisiunile, justiția, logistica, contabilitatea, topografia, relațiile publice, etc. Ultimele decenii au adus inovații tehnologice modificînd natura războiului și reducînd luptele tradiționale, corp la corp, astfel ne mai existînd nici un motiv de a refuza femeile competente

din punct de vedere fizic și intelectual de a deține funcții decisive și în acest domeniu pînă nu demult pur „bărbătesc”.

În prezent, în Armata Națională activează circa 450 de femei militare și 900 funcționare. Puțin, dar totuși o mică performanță ce are în spate un traseu anevoios care avea un scop bine stabilit. Prin muncă și perseverență, femeia de azi reușește să îmbine vocația dată

„Femeile angajate în prezent în Armata Națională sînt expresia faptului că meseria de apărător al Patriei poate fi îmbinată cu succes cu cea de mamă și soție grijulie, iar pentru înțelepciunea și tăria de caracter care vă ajută să fiți în serviciul militar la egal cu bărbații, aveți tot respectul și susținerea noastră”.

Ministrul Apărării Vitalie MARINUȚA

și va fi în toate timpurile mamă, soție, fiică, soră, prietenă, bunică, colegă, amică. Iar trăsăturile femininității: eleganța, tandrețea, sensibilitatea, finețea și gingășia, atît de comune tuturor femeilor de fapt le definește unicitatea.

Locotenent Mihaela MÎRZA

- De ce plîngi?
- Pentru că sînt femeie! - răspunde mămica.
- Nu înțeleg ... - zice micuțul.
Mămica îl îmbrățișează și spune:
- Și n-ai să înțelegi niciodată ...
Mai tîrziu, copilul își întrebă tatăl:
- De ce plînge mămica?
- Nu știu nici eu! Toate femeile plîng fără motiv! - a fost tot ce i-a putut spune tătîcul.
Devenit adult, îl întreabă pe Dumnezeu:
- Doamne, de ce plîng femeile așa de ușor?
- Cînd am făcut femeia, ea trebuia să fie o ființă deosebită.
I-am făcut umerii destul de puternici ca să poarte pe ei toată greutatea acestei lumi și destul de moi ca să fie confortabili.
I-am dat forța de a da viață și cea de a accepta respingerea cu care o tratează adesea proprii copii.
Forța de a avea grijă de familie în pofida bolilor și oboselii.
I-am dat sensibilitatea de a-și iubi copiii cu o dragoste necondiționată, chiar și atunci cînd ei o rănesc cumplit.
I-am dat forța care-i permite să continue cînd toată lumea abandonează.
I-am dat forța de a-și suporta bărbatul în căderile sale și de a-i rămîne alături cu aceeași tărie. Și, în fine, i-am dat lacrimi să plîngă atunci cînd simte nevoia.
Vezi, fiule, frumusețea unei femei nu stă în veșmintele pe care le poartă, nici în chipul ei, nici în coafură. Frumusețea unei femei stă în ochii ei. Aceasta e poarta către inima ei - locul unde se adăpostește dragostea.
Si adesea lacrimile ei sînt cele prin care poți să-ți zărești inima...

Militarii moldoveni în Africa

ONU SPRIJINĂ DEMOCRAȚIA LIBERIANĂ

“Oamenii sînt conștienți că datorită misiunii ONU, precum și a unor instituții și organizații nonguvernamentale internaționale sau locale, Liberia a depășit pragul războiului și în acest moment tinde spre o viață pașnică prin implementarea diferitor proiecte de reabilitare a populației și economiei statului decăzute după război ...”

Este încă oră matinală cînd locotenent-colonelul Iurie Grosu, militarul moldovean cu mandat ONU, urcă în autovehicul și se îndreaptă cu cîțiva colegi pe drumurile noroioase și încă flămînde de gustul cauciucului spre tabăra de refugiați din Little Wlebo. În această tabără, temporar, s-au stabilit cu traiul refugiații din Coasta de Fildeş. În urma crizei ivoriene din iarna-primăvara lui 2011, peste 170.000 de ivorieni s-au refugiat în Liberia, mulți locuind încă în tabere și sate de-a lungul frontierei liberiei. Tablourile de aici, sărăcia și disperarea care se conturează pe fiecare răsărit și amurg încă brăzdează sufletul acestor „simpli trecători”, așa sînt numiți aici acei care sînt sosiți doar pentru perioade scurte de timp. Ofițerii ONU urmează să poarte discuții cu administrația și populația și să acumuleze maximum de informație despre situația, necesitățile și problemele cu care se confruntă oamenii. După cîteva ore, ofițerii părăsesc tabăra pornind spre punctul de trecere al frontierei Dikoudi, aflată la hotar cu Coasta de Fildeş. Aici domnul locotenent-colonel împreună cu colegii săi au avut întrevederi cu reprezentanții agențiilor de securitate ale Liberiei, detașați la frontieră. Aceste întâlniri sînt foarte importante pentru zona de responsabilitate în care-și execută misiunea ofițerul nostru, pentru că permite acumularea informației exacte vizavi de fluxul populației la frontieră și monitorizarea influxului de refugiați din Coasta de Fildeş. Totodată, se află despre alte probleme de securitate de-a lungul frontierei. La sfîrșitul anului precedent, Comunitatea Economică a Statelor Vest-Africane se declara îngrijorată de actele de banditism care se petrec de-a lungul frontierei, precum și de fluxul de arme de calibru mic și ușoare din zonele populate cu refugiați și civili strămutați. “Observatorul militar are misiunea de evaluare a situației din teren. Informația trebuie să fie vastă și veridică”, zice domnul locotenent-colonel Grosu. După

vizitarea taberei de refugiați și a zonei de frontieră, vehiculul cu inscripția ONU se oprește în fața sediului de poliție (LNP-Liberia National Police), acolo unde se culege informația despre starea criminalității în regiune. Domnul Grosu ne zice că munca acestei echipe de observatori militari nu s-a încheiat aici. În oficiu, toată informația acumulată trebuie prelucrată și transmisă eșalonului superior. Apoi începe lucrul asupra documentelor – perfectări, verificări și aprobarea unor documente necesare pentru ieșiri. “Aș vrea să menționez că mai dificil decît lucrul asupra documentelor este parcurgerea drumurilor noroioase, care ne creează multe probleme tehnice. Ca exemplu, o distanță de 25 km parcursă într-o oră și treizeci minute”.

Detașat în misiunea din Liberia, la mijlocul lunii iulie 2011, domnul locotenent-colonel Iurie Grosu a primit repartitie în localitatea Harper, situată în sectorul BRAVO, unde a activat inițial în calitate de lociitor șef de echipă. Harper, situat pe Capul Palmas, este capitala județului Maryland. Este un oraș de coastă situat între Oceanul Atlantic și rîul Hoffman, fiind al 11-lea oraș după

mărime din Liberia. Înainte de război Harper a fost un important centru administrativ, apoi fiind lent reconstruit, dar fără electricitate sau conducte de apă.

După jumătate de an, în funcția de lociitor șef de echipă (Deputy Team Leader), în luna ianuarie ofițerul nostru a fost promovat în funcția de șef de echipă în aceeași localitate. Această funcție în misiunea ONU fiind una dintre cele

care stărilor emoționale a efectivului din subordine. În cadrul echipei conduse de ofițerul moldovean activează nouă subalterni din diferite țări – SUA, Pakistan, Bangladesh, Egipt, Ucraina, Zambia, Etiopia și Niger. Din ultima comunicare cu domnul locotenent-colonel, aflăm că dumnealui era în așteptarea noului ordin de repartitie în sectorul ALFA. Liberia este împărțită în doua zone de responsabilitate – partea de vest, numită sectorul ALFA și partea de est – sectorul BRAVO. “Activitatea în calitate de observator militar în misiunea ONU prezintă un ansamblu de activități programate, dar mai multe ce apar inopinat și necesită de a fi îndeplinite cu o dedicare sporită. De asemenea, această activitate limitează observatorii militari de weekend-uri, avînd un program de lucru de 24 ore, șapte zile în săptămînă și 30 (31) zile în lună. Se începe cu briefingul în care fiecare membru al echipei prezintă informația acumulată pe parcursul zilei precedente, situația în aria de responsabilitate și sarcinile pentru acea zi”.

Momentan, tabloul general din Liberia vorbește că procesul democratic în această țară a urcat cîteva trepte, după ce era să intre într-un nou impas politic. După opt ani de pace neîntreruptă,

mai importante. Anterior, un alt ofițer de-al nostru, locotenent-colonel Vasile Croitoru, a deținut o funcție similară în misiunea din Liberia. Această funcție include nu doar gestionarea activităților unei echipe, dar se axează și pe verifi-

în data de 11 octombrie 2011, Liberia a fost din nou amenințată cu haos politic. Aceasta după ce Ellen Johnson Sirleaf a cîștigat, din nou, alegerile din Liberia, fiind realeasă cu 90 la sută din sufragii. Rezultatul a nemulțumit însă opoziția.

Nouă partide de opoziție au respins rezultatele susținînd că sînt parțial “trucate”. Îngrijorați de o dispută în legătură cu alegerile prezidențiale similare celei ivoriene, care a condus la o criză politică și cel puțin 3000 de morți, forțele de menținere a păcii ale Națiunilor Unite din Liberia și Coasta de Fildeş au intensificat securitatea pe ambele părți ale frontierei înainte de alegerile prezidențiale liberiei. Amintim că președintele Liberiei, Ellen Johnson Sirleaf, este prima femeie aleasă șef de stat pe continentul african. Sosită la putere după 14 ani de război civil, Johnson Sirleaf, în vîrstă de 72 de ani, este considerată un “simbol al noii Africi”. “Liberia este în proces de reconstrucție după două războaie civile. În acest moment, putem vorbi despre o situație generală stabilă, dar și imprevizibilă. Trecînd printr-un referendum, alegeri generale și două tururi ale alegerilor prezidențiale în 2011, țara tinde spre menținerea păcii, reabilitarea economică, punerea în funcțiune a tuturor organelor de conducere, apărare și securitate. Poporul este obosit și dorește schimbări pozitive numai pe cale pașnică. La acest capitol este mult de lucrat, deoarece nu se simte încă un mecanism bine organizat care ar aduce țara la o reabilitare mai rapidă”, ne comunică din teritoriul african locotenent-colonelul Grosu. În același context, dumnealui vorbește despre atitudinea băștinașilor față de misiunea ONU. “Oamenii sînt conștienți că datorită acestei misiuni, precum și a unor instituții și organizații nonguvernamentale internaționale sau locale, Liberia a depășit pragul războiului și în acest moment tinde spre o viață pașnică prin implementarea diferitor proiecte de reabilitare a populației și economiei statului decăzute după război. Atitudinea pozitivă față de ONU a fost accentuată și de către președintele recent ales – excelența sa, doamna Ellen Johnson Sirleaf – pe timpul discursului ținut la ceremonia de investire în funcția de președinte al Liberiei.

Locotenent-colonelul Iurie Grosu a promis că în viitorul imediat va reveni cu noi detalii despre viața politică în Liberia, sentimente și speranțe ale oamenilor de rînd, dar și despre misiunea dificilă a ofițerilor care activează sub steagul ONU pentru stabilirea păcii în lume.

**Locotenent major
Inga MIHAILOVA**

MOLDOVA ȘI ROMÂNIA AU PARAFAT ACORDUL DE PROTEJARE A MORMINTELOR

Ministrul Apărării Vitalie Marinuța și ministrul român al Apărării Naționale, Gabriel Oprea, au semnat Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind regimul juridic al mormintelor de război românești situate pe teritoriul Republicii Moldova, în contextul ședinței comune de Guvern desfășurată la Iași.

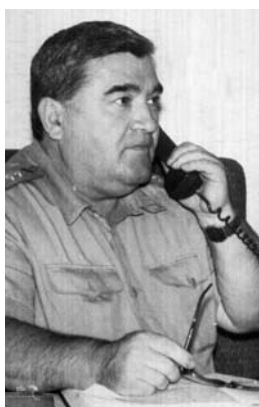
Acordul privind regimul juridic al mormintelor de război românești situate pe teritoriul Republicii Moldova reglementează situația mormintelor militarilor români căzuți pe cîmpurile de luptă în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, înhumați în peste 240 de cimitire militare aflate pe teritoriul Republicii Moldova și care, în mare parte, au fost desființate după anul 1945. Prin aplicarea prevederilor Acordului, vor fi identificate, reconstruite și amenajate aceste locuri de înhumare, astfel încît eroilor de război români să li se poată acorda onorurile cuvenite.

Documentul semnat de cei doi miniștri ai apărării cuprinde prevederi referitoare la definirea unor termeni din aria reglementată, domeniile de colaborare, exhumarea și reînhumarea rămășițelor pămîntești, amplasarea mormintelor de război, precum și asigurarea financiară și materială pentru aceste acțiuni.

Acordul a fost elaborat cu respectarea Convențiilor de la Geneva cu privire la victimele de război, Protocoalelor adiționale și normelor de drept internațional privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război.

De menționat că în timpul ședinței comune a celor două guverne Republica Moldova și România au semnat opt acorduri bilaterale și Planul de acțiune pentru aplicarea Declarației Comune privind Instituirea unui Parteneriat Strategic între România și Republica Moldova pentru Integrarea Europeană a Republicii Moldova.

Prima ședință comună a Guvernului Republicii Moldova și Guvernului României s-a desfășurat în incinta Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Conducerea Academiei Militare a Forțelor Armate “Alexandru cel Bun” aduce sincere condoleanțe familiei Anton, îndurerate în urma pierderii celei mai dragi ființe.

Colonelul Victor Anton a fost primul comandant al Liceului Militar “Alexandru cel Bun”.

În perioada anilor 1992 - 1994 comandantul Victor Anton a pus bazele și fundamentele instruirii militare a liceenilor de atunci. Anii în care a fost comandant au marcat instituția pentru întreaga perioadă de activitate, care a parcurs reorganizarea de la liceu, colegiu, institut, actualmente Academia Militară a Forțelor Armate “Alexandru cel Bun”.

Conducerea Academiei Militare regretă mult trecerea în neființă extrem de subită a colonelului Victor Anton.

Sincere condoleanțe!

Cei care l-au cunoscut pe Victor Craevschi sînt profund îndurerați de trecerea la cele veșnice a colegului și camaradului de arme. A fost un om de omenie rară, iată de ce a lăsat în urmă multă tristețe și un gol imens.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în pace.

RĂZBOI LA NISTRU (III)

Continuare din nr. 3,4

La sesiunea din 7 decembrie a Sovietului orășenesc Bender, separatiștii au interzis funcționarea Secției de poliție din Bender. Peste două zile, la indicația președintelui executivului orășenesc, Secția de poliție a fost încercuită de gardiști. Sub amenințarea armelor, președintele executivului și cei prezenți încercau să forțeze scoaterea personalului poliției din subordinea Ministerului de Interne al Republicii Moldova și trecerea în subordonarea autoproclamatei republici. În aceeași zi a fost organizat un atac armat asupra clădirii poliției rutiere, șeful acestei secții fiind supus abuzului fizic.

În acele zile de grea cumpănă, doar locuitorii satului Coșnița, raionul Dubăsari, n-au permis emisarilor să pătrundă în localitate și să-și desfășoare propaganda și intimidările în rândurile populației din sat.

În perioada 13-15 decembrie, în localitatea Dubăsari au avut loc evenimente imprevizibile, care depășeau limitele legalității. La 13 decembrie, ora 5:30, efectivul Secției de poliție din oraș a fost informat că se preconizează un atac împotriva lor. În jurul secției se deplasa un automobil blindat, iar gardiștii transnistreni se pregăteau de asalt. În ajutorul persoanelor din interiorul clădirii au fost trimiși polițiștii din batalionul Serviciu de pază și patrulare al Ministerului de Interne. Cei șase gardiști aflați la intrarea de pe podul pe Nistru au fost dezarmați, fără nici un foc. În apropiere de postul de poliție rutieră situat la intersecția traseelor Dubăsari-Rîbnița-Grigoriopol, gardiști înarmați au deschis foc din automate și mitraliere asupra unui grup de polițiști. În acest schimb de focuri au decedat trei polițiști. Ghenadie Iablocichin, Mihail Arnăuț și Valentin Mereniuc au fost uciși pe loc, iar Grigorie Cașu a decedat ulterior în spital. Alți 9 polițiști s-au ales cu răni. Cei patru polițiști decedați au fost primele victime ale războiului început la Nistru.

La 14 decembrie 1991, gardiștii au deschis foc din direcția orașului Dubăsari, atacând masiv forțele poliției. În timpul acestor evenimente, au fost reținuți 34 de gardiști, de la care au fost confiscate 2 mitraliere, 20 de automate Kalașnikov, echipament militar etc. 28 dintre cei reținuți erau locuitori ai orașului Rîbnița. În aceeași zi, la ora 17.00, pe strada Kotovski, un grup de 12 gardiști înarmați au deschis focul asupra electricianului cazangeriei, A. Terentiev; la ora 19.00, un grup de gardiști au deschis focul asupra automobilelor care circulau pe străzi, astfel de atacuri fiind înregistrate pe întregul perimetru al orașului Dubăsari. În aceeași zi, în timpul atacului gardiștilor, a fost rănit grav locotenentul de poliție Mihail Lazan.

Deși conducerea Republicii Moldova depunea eforturi considerabile pentru a evita începerea unui război, acesta s-a declanșat, totuși, soldându-se cu mari pierderi de vieți omenești. În aproximativ 4 luni, de la 10 decembrie 1991 până în martie 1992, au fost înregistrate 57 de acțiuni criminale ale gardiștilor în raport cu polițiștii, în rezultatul cărora și-au pierdut viața 4 lucrători ai poliției, 13 fiind răniți, 40 maltratați.

La 12 ianuarie 1992, în orașul Dubăsari, gardiștii au tras în automobilul de serviciu al Secției raionale de poliție. Ofițerul operativ superior al Secției poliție criminală, căpitanul S. Marcenco, s-a ales cu răni grave. În aceeași zi, la Dubăsari, la postul de poliție rutieră, s-a tras în automobilul M-412, iar conducătorul auto, sergentul S. Manole, care se întorcea de la înregistrarea unui accident rutier, a fost rănit.

În noaptea de 31 ianuarie 1992, în orașelul Bender, s-a comis un atac asupra unui grup de polițiști din Bender, în urma căruia 5 polițiști s-au ales cu leziuni corporale grave. Alt atac similar a avut loc asupra unei patrule de poliție din același oraș, 4 polițiști fiind traumatizați.

Asemenea cazuri de maltratare și intimidare au fost comise în mod repetat, în regiune creîndu-se o situație de haos, ce înfricoșa populația locală și provoca incertitudine.

Începînd cu luna martie, evenimentele deveneau din ce în ce mai dramatice. Gardiștii-mercenari și căzăcimea condusă de liderii de la Tiraspol declanșau constant acțiuni militare împotriva structurilor legitime ale Republicii Moldova. În luna martie, formațiunile paramilitare au început ofensiva asupra sediului poliției din Dubăsari, arestînd 34 de polițiști. La 1 martie 1992, la ora 22.19, în timpul unor măsuri culturale în căminul fabricii de confecții, în câteva grupuri de cetățeni spre care se îndreptau din diferite direcții două automobile UAZ au fost trase rafale intense din arme automate. În rezultatul atacului armat, șeful Departamentului de poliție din Dubăsari, Sipenco, a fost rănit și a decedat în spital. Deși grupa operativă a secției raionale de poliție de la Dubăsari n-a participat la schimbul de focuri, prin oraș au fost răspîndite zvonuri provocatoare privind implicarea poliției în decesul lui Sipenco. Acest eveniment a fost urmat de atacul armat al cazacilor asupra secției de poliție și luarea ca ostatici a 32 de colaboratori ai poliției și a 2 stagiați. Poliția nu a răspuns la acest atac. La ora 04.25, medicul

de serviciu al Spitalului raional Dubăsari a comunicat că a fost adus cadavrul lui Meșkov, locuitor al orașului Volgodonsk din regiunea Rostov, și al locuitorului orașului, Pasecinik.

La 2 martie 1992, gardiștii și cazacii, înarmați

cu automate, au patratat cu automobilele șoseaua Tiraspol-Dubăsari, blocînd podurile de peste Nistru în direcția localităților Vadul lui Vodă, Lunga și barajul Hidrocentralei de la Dubăsari. Ulterior blocînd și trecerea transportului pe podurile din orașele Bender, Rîbnița, precum și spre orașelul Cameneca. Posturile de gardiști și milițieni erau asigurate și cu mașini blindate din dotarea armatei ruse.

La ora 20.00, în orașul Bender, 16 gardiști înarmați au reținut 6 colaboratori ai Batalionului Serviciului de pază și patrulare a secției orășenești de poliție pe care i-au dezarmat, ducîndu-i la sediul Sovietului unit al colectivelor muncitorești (OSTK). În urma negocierilor dintre comisarul poliției, președintele Sovietului orășenesc și comandantul batalionului de gardiști, I. Kostenko, polițiștii reținuți au fost eliberați, returnîndu-li-se și armele și munițiile, cu excepția a două arme.

În același oraș, în noaptea de 3 martie, cazacii au cerut, în cadrul adunării OSTK, luarea cu asalt a Secției orășenești de poliție din Bender. Străzile au fost patrulate, pe parcursul întregii nopți, de trei automobile grele, cu gardiști înarmați. La ora 11.00, gardiștii au atacat, cu mașini blindate, unitatea militară a Statului Major al Apărării Civile. În drum spre satul Cocieri, au tras din arme în populația pașnică, precum și în edificiul Sovietului sătesc din localitatea respectivă. Între gardiști și polițiștii susținuți de populația băștinașă, s-au purtat lupte timp de trei ore. În rezultat, gardiștii au fost forțați să părăsească localitatea. În timpul luptei, au fost uciși trei locuitori ai raionului Dubăsari și 4 gardiști. 4 locuitori ai satului Cocieri și 15 gardiști s-au ales cu răni grave.

La ora 16.00, în orașul Bender, la intersecția străzilor Kișiniovskaia-Ermakov a fost instalat un post din 8 gardiști înarmați cu arme automate și cu o mitralieră. Ei aveau în dotare și o mașină blindată.

Va urma

**Locotenent-colonel
dr. Vitalie CIOBANU
Foto: Tudor IOVU**

MĂREȚELE DOAMNE DIN ISTORIA NOASTRĂ

Maria de Mangop

În Moldova, femeile au jucat un rol important în viața socială și politică în toate epocile. Acesta se observă începând de la crearea statului medieval Moldova și în perioada domniei lui Ștefan cel Mare.

Una dintre soțiile domnitorului Moldovei, Maria de Mangop, a lăsat o urmă importantă în istoria noastră. Viitoarea doamnă a Moldovei s-a născut în Crimeea fiind membră a familiei regale Comnenilor, ce avea legături de rudenie cu familia imperială bizantină și care domneau în statul Mangop din Crimeea. A fost educată conform tradițiilor creștin-ortodoxe. În anul 1472 se căsătorește cu domnitorul Moldovei Ștefan. În Moldova, Maria a regăsit a doua patrie. Datorită apartenenței ei la

familia imperială bizantină, Ștefan cel Mare a putut să-și extindă relațiile diplomatice cu statele din Europa. Maria de Mangop a început să desfășoare activități religioase în Moldova. Ea a vizitat mănăstirile din Moldova, asigura protecția călugărilor refugiați din Balcani. Când a avut loc invazia otomană din 1475, Maria de Mangop l-a susținut pe soțul său în această luptă, asigurându-i prin rudele sale legături diplomatice cu casele regale din Europa și cu unii conducători din Asia, în special cu șahul Persiei Uzun Hasan. Maria de Mangop a fost prima doamnă la scaunul Moldovei ce făcea parte din familiile imperiale ale Europei, acest fapt i-a permis lui Ștefan să ridice autoritatea țării pe plan extern și intern.

Acoperământul de mormânt al Mariei de Mangop

Eufrosinia Cuza

În a doua jumătate a sec. XIX s-a remarcat în lumea culturală din Europa cîntăreața de operă, soprana Eufrosinia Cuza. S-a născut în localitatea Tîrnova, jud. Soroca. Devine elevă la Școala de Medicină din Chișinău. În 1877 împreună cu mama sa Victoria Iordache Rosetti pleacă la Petersburg, unde a fost admisă la studii la Conservator. Profesorii au remarcat talentul noii eleve și voința de a obține performanțe, în afară de lecțiile de la conservator, Eufrosinia Cuza făcea și lecții particulare cu Natalia Iretkaia una dintre cele mai vestite cîntărețe de operă din Imperiul Rus. După absolvirea Conservatorului în anul 1880, a studiat în particular activitatea diferitor școli de operă din Europa fiind ajutată de profesorii de operă din Petersburg. În 1891 pleacă la Paris pentru a se perfecționa. A studiat la Conservatorul Marie-Constance Lassi, unde din nou au fost remarcate capacitățile sale vocale deosebite. Debutează la 23 februarie 1894 pe scena Teatrului Mariinsk din Sankt-Petersburg în rolul Valentinei din opera „Hughenoții” de G. Meyerbeer. În perioada anilor 1905-1907 a fost solistă la Teatrul Mare din Moscova unde devine o vedetă de operă cunoscută nu numai în Imperiul Rus, dar și în Europa. După succesul obținut la Teatrul din Moscova, între anii 1907-1908 activează ca solistă la Teatrul Mari-

insk. În afară de aceasta a mai cîntat pe scenele teatrelor din Kiev, Odesa, Harkov, Tbilisi, Viena, Paris, Berlin, Roma, Milano, Riga, Saratov, Varșovia. S-a afirmat în partituri de operă de circulație universală ca „Nunta lui Figaro”, „Don Giovanni” de W. A. Mozart, „Fata din Orlean”, „Iolanta”, „Evgheni Oneghin”, „Mazepa”, „Dama de pică” de P. I. Ceikovski, „Otello”, „Aida” de G. Verdi, „Tristan și Isolde” de R. Wagner, „Cneazul Igor” de A. Borodin, ș.a. A colaborat cu mari interpreți printre care F. Șaliapin, L. Sabinov, F. Stravinski. La 15 mai 1910 Eufrosinia Cuza a decedat la Sankt-Petersburg. Numele ei fiind înscris în istoria muzicii de operă mondiale.

Elena Alistar

medicină a Universității din Iași, unde Vasile Stroiescu i-a asigurat o bursă pentru doi ani de studii. Elena Alistar remarcă în lucrările sale rusificarea și colonizarea ce era dusă în Basarabia de către autoritățile ruse. Ea cerea ca în Basarabia serviciile religioase să fie oficiate în limba băștinașilor și nu în rusă.

La 19 august 1914 Elena Alistar a fost arestată fiind acuzată de agitație pro-românească. După 45 de zile de detenție a fost eliberată în lipsă de probe. În anul 1916 este mobilizată ca medic militar. În toamna aceluiași an se angajează în calitate de medic la spitalul Costiujeni, unde s-a remarcat ca o bună organizatoare. După revoluția din februarie 1917, participă la înființarea Partidului Național Moldovenesc din Basarabia. Concomitent fondează Liga Culturală a Femeilor din Basarabia, unde este aleasă deputat al Sfatului Țării și s-a remarcat în comisia de redactare și în comisia școlară.

În perioada interbelică este numită directoare a școlii Eparhiale de Fete din Chișinău unde s-a remarcat ca un bun organizator.

Pe parcursul activității în viața publică, meritele sale au fost apreciate cu mai multe distincții, principalele fiind Ordinul Ferdinand I, Meritul Sanitar, Bărbăție și Credință, Răsplata Muncii.

La 28 iunie 1940 se refugiază peste Prut, stabilindu-se la Iași, ulterior a locuit în comuna Pucioasa, jud. Dimbovița, unde în anul 1955 a murit. Elena Alistar face parte din cohorta de eroi naționali ce au luptat pentru renașterea națională. Actualmente o stradă din Chișinău poartă numele Elenei Alistar.

În perioada interbelică se remarcă în domeniul aviației Nadejda Russo, fiind prima aviatore născută în Basarabia. A studiat la Academia de Arte Frumoase din București. A avut un interes deosebit față de științele tehnice, îndeosebi cele legate de aviație. După finalizarea studiilor la școala de aviație, participă

Nadejda Russo

la mai multe manifestații și expoziții aviatice petrecute în Europa, îndeosebi, în Franța unde s-a remarcat ca o aviatore excelentă. La 8 iunie 1939, pentru merite deosebite în domeniul aviației, este decorată cu medalia Virtutea Aeronautică. În perioada războiului doi mondial a participat la acțiuni militare fiind în componența Escadrilei Albe Sanitare. Efectuează zboruri de evacuare a răniților de pe câmpul de luptă, transportarea medicamentelor pe prima linie de luptă. Pentru merite deosebite și vitejie a fost decorată cu Crucea de Aur a Virtuții Aeronautice cu spadă. În perioada anului 1944, când aveau loc acțiuni militare la Nistru, a efectuat mai multe zboruri de pe teritoriul Basarabiei legate de transportarea medicamentelor nu numai pentru militari, dar și pentru populația civilă. După încheierea războiului locuiește în România. Odată cu instaurarea regimului comunist este condamnată la 7 ani de închisoare și 6 ani de arest obligatoriu la domiciliu în localitatea Bărgan. Doamna Russo a rezistat în închisorile comuniste și presiunilor ce aveau loc după eliberarea din detenție. A decedat la 22 ianuarie 1988 la București. Actualmente o stradă din orașul Chișinău îi poartă numele.

Leonida Lari

nat-o să se implice în lupta de eliberare națională, pentru trezirea conștiinței naționale. Își înaintea candidatura pentru alegerile în Congresul URSS, în 1989 fiind deputat al poporului din URSS. La începutul anilor '90 participă la Mișcarea Democratică aducând o contribuție substanțială la eliberarea națională și la declararea independenței de stat a Republicii Moldova. În anul 1992 devine deputat în Parlamentul României.

Leonida Lari a fost cunoscută ca poetă, ca eselistă și traducătoare. A debutat editorial cu volumul de versuri „Piața Diolei” (1974) prefăcută de Andrei Lupan. A semnat mai multe volume de versuri și traduceri din literatura universală. Laureată a Premiului Mihai Eminescu al Academiei Române, a Premiului Sfântul Gheorghe, a Festivalului Drumul de spice din Voievodina-Uzdin (Iugoslavia). Cetățean de onoare al orașului Bacău.

În decursul activității sale Leonida Lari a semnat sute de poezii, opere de o valoare incontestabilă pentru noi și urmașii noștri. În special e de remarcat culegerile precum: „Marele vînt” (1980); „Scoica solară” (1987); „Dulcele foc” (1980); „Anul” (1989);

„Lira și păianjenul” (1992); „Scrisori de pe strada Maica Domnului” (București, 1999); „Infinitul de Aur” (Timișoara, 2001); „Sibila” (București, 2006).

Cezar Ivănescu, referindu-se la Leonida Lari, a remarcat: „Dăruită de un duh sfînt dumnezeiesc, cu o certă vocație mistică încă din fragedă copilărie, Leonida Lari întruchipează și comunică prin versurile sale o rară și desăvîrșită armonie cu sine și cu vocația sa, cu fabulosul ținut moldav care a zămislit-o și cu Ființa Absolută care o luminează...”

La 11 decembrie 2011, în urma unei boli incurabile, Leonida Lari a decedat, iar la 14 decembrie a fost înmormîntată la Cimitirul armenesc. Leonida Lari va rămîne în istorie ca un om de artă cu un talent deosebit, un luptător pentru idealurile naționale.

Acestea sînt doar cîteva dintre femeile ce s-au remarcat în istoria noastră fiind un bun exemplu pentru generațiile viitoare. Principialitatea, voința, rezistența în fața urgiilor sociale ce aveau loc și dramelor din viață, la care nici unii bărbați nu rezistă, ne face să le aducem recunoștință, respect și admirație.

Sergiu MUNTEANU, Ludmila LUPĂȘCU
Muzeul Armatei Naționale

La începutul sec. XX se remarcă în viața socială și politică din Basarabia, prin idei patriotice și de renaștere națională, doamna Elena Alistar. S-a născut în 1873, în localitatea Vaisal, jud. Ismail. A studiat la școala primară din satul Congaz, jud. Cahul, apoi, între anii 1882-1890, la școala Eparhială de Fete din Chișinău. A activat ca profesoară în mai multe sate din sudul și centrul Basarabiei. În anul 1909 studiază la facultatea de

În perioada dominației regimului sovietic și luptei pentru renașterea națională se remarcă în viața culturală, socială, politică a țării poetesa Leonida Lari. S-a născut la 26 septembrie 1949, în satul Bursuceni, raionul Singerei, într-o familie de intelectuali. În perioada 1966-1971 a studiat la

Universitatea de Stat din Moldova. Între anii 1976-1979 a fost colaboratoare la Muzeul Republican de Literatură D. Cantemir, apoi redactor la editura Cartea moldovenească, Literatura și arta.

La sfîrșitul anilor '80, procesele politice ce se desfășurau în spațiul post sovietic au determi-

O felicitare pentru tine

La mulți ani urăm locotenentului major Dina PALCA, locotenentului de justiție Sergiu VASILÎȚA, plutonierilor adjutanți Oleg BASOC, Valeriu PUTINĂ, plutonierului major Iurie URSU, sergentului inferior Svetlana BABIN și funcționarei Lidia BACIU. Multă sănătate, fericire, realizări personale și profesionale.

Cu respect,
colectivul Divizionului de Artilerie

Sincere felicitări maiorului Marin SCOJOCARI, căpitanului Anatol SIMON, locotenentului Alexandru IUST, plutonierului adjutant Victor GUȚU, plutonierului Ion ANTOCI, sergentului Radu CRICOVAN, sergenților inferiori Marina LOZOVSCI, Andrei PÎNTEA. Să aveți parte doar de bucurii din partea celor dragi, aprecieri din partea colegilor și doar zile senine în viață.

Cu respect,
colectivul Batalionului de Gardă

Viață lungă, fericire, sănătate și iubire urăm maiorului Radu TURCAN, plutonierului major Viorica ARAPU, sergentului Daniel BELOUS. La mulți ani!

Cu respect,
colectivul Academiei Militare

La mulți ani maiorului Vasile SEVERIN. Dumnezeu să vă dea un curcubeu la fiecare furtună, un zîmbet la fiecare lacrimă. O cuvîntare la fiecare pas și bucurie în fiecare zi.

Cu respect, din partea colegilor
din J 7 Direcția Instruire și Doctrină

La mulți ani locotenentului major Ruslan VARIVANOV și sergentului major Sergiu CIORNÎL. Să aveți în viață tot ce sufletul vă cere: credință, dragoste, plăcere ... La mulți ani!

Cu respect, colegii din Batalionul
cu Destinație Specială

Sincere felicitări și urări de bine maiorilor Ruslan COJOCARU, Vitalie GURULEA, căpitanului Nicolae TELEGHIN, locotenentului major Ion DIDNICENCO, sergentului inferior Rodica RACU, Vă dorim multă sănătate, pace în casă și în sufletele Dumneavoastră, dragoste, răbdare, bucurii și împlinirea tuturor viselor.

Cu respect,
colectivul Batalionului Geniu

La mulți ani generalului Igor CUTIE și colonelului Mihai CUTIE. Vă dorim multă sănătate, fericire, dragoste de la cei ce vă înconjoară, stabilitate materială și noroc în viață.

Cu respect, colectivul
Comandamentului Forțe Terestre

La mulți ani, la multă fericire, la multă iubire, la mult noroc și la multe dorințe împlinite colegei noastre, doamna Larisa ȚIBULEAC. Noi vă apreciem pentru bunătatea, creativitatea, spiritul de inițiativă, cumsecădenia și înțelepciunea dvs.

Cu drag, colectivul
Centrului mass-media militară

Sincere felicitări cu ocazia zilei de naștere locotenentului Andrei OLARI. Multă sănătate, fericire, realizări dintre cele mai frumoase și numai bucurii în viață.

Cu respect, colectivul
Centrului de Informații și Comunicații

Sincere felicitări locotenentului major Constantin CÎȘLEANU cu ocazia zilei de naștere și a nașterii fetiței sale. Fie ca aceste două zile să fie începutul la tot ce vrei în viață și ce e mai bun să vină de acum încolo: fericire, prieteni buni, baftă și momente de neuitat. FELICITĂRI!

Cu respect, colectivul Batalionului
cu Destinație Specială

Revelație

Irina MĂNULESCU

Viața rănește pentru viață

Viața se clatină pe-o creangă,
lovindu-se-n stînga și-n dreapta de pereții unei inimi nebune,
ne bună pentru că acumulează toată durerea din lume -
de pe ochii lăsați de lacrimi, de pe miinile tremurînde
și părul văduvit sub basmaua neagră.
Cîte vrem să spunem ...
că dacă s-ar dezlănțui toate gurile, am dezlănțui furia naturii.
Păcătoși pentru o viață,
cădem îngenuncheați printre vînturi
și ne spunem rugăciunea din fugă,
pentru că doar pentru ea ne-am rezervat mai puțin timp.
Plec capul peste noaptea crescută în palme.
Nu există cuie pentru miinile create doar pentru zbor.
Nu există cruce pe care s-ar răstigni cei slabi.
Nu există dimensiuni pentru cei ce au sufletul mare.
Un cîntec neterminat își linge rănile,
O rană prăbușită în zbor se mai zbate în sînge.
Viața rănește pentru viață.

Soldat Constantin CEANTHAVONG,
Compania Cercetare,
Brigada „Ștefan cel Mare”

Doar amintiri ...

Îmi amintesc cum mă priveai
În ultimul minut,
Așa săruturi ce-mi dădeai
De-atunci n-am mai avut.

Aș vrea să le repet acum,
n-am cum, că ești departe,
eu știu, tu plîngi singură-n drum,
eu știu, mă vrei aproape.

Soldat Constantin CEANTHAVONG,
Compania Cercetare,
Brigada „Ștefan cel Mare”

Îmi lipsești

Ce seară minunată este,
Dar lingă mine tu nu ești,
Ea pare-acum ca-ntr-o poveste,
Dar nu sîntem noi din povești.

Aș vrea acum să te-am aproape,
Aș vrea, că ești prințesa mea.
E imposibil, ești departe,
Dar vreau să-mi simți tu dragostea.

Că dragostea mea de-ai simți-o,
Alături eu voi fi mereu.
Și-atuncia greu nu îți va fi ție,
Căci eu voi fi mereu al tău.

Soldat Petru RAICU
Brigada „Ștefan cel Mare”,
Compania ATM

Nu am să uit de tine, mamă ...

Trezindu-mă de dimineață
Eu mă gîndesc la tine,
Nu pot să uit că mi-ai dat viață
Și m-ai crescut pe mine.

Nu uit că de la tine rupi
Și ultima bucată
Ca să mă faci îndestulat
Și ca să am de toate.

Și n-am să uit eu niciodată
De-a ta privire blîndă
Sub care noi trăim o viață,
Frumoasă și plîpîndă.

Nu pot să uit și te aștept
La poarta de intrare
Și văd că vii cu pas grăbit
Și arzi de nerăbdare.

Și n-am să uit de-al tău sărut
Pe-obrazul meu cel fin
Și-al tău suris lin și plăcut,
De bunătate plin.

Nu am să uit de tine, mamă,
De sufletul tău blînd,
Tu ești un înger păzitor,
Ești omul cel mai sînt.

Sport

FULGERIȘTII,
BUNI ȚINTAȘI

Șeful interimar al Marelui Stat Major, comandant al Armatei Naționale, generalul de brigadă Vitalie Stoian, a înmînat medalii și diplome finaliștilor Campionatului Armatei Naționale la tir, desfășurat la Clubul Sportiv Central al Armatei.

Potrivit locotenent-colonelului Vasile Olednic, șeful Serviciului pregătire fizică și sport al Armatei Naționale, la competiție au participat 75 de militari din cadrul a 20 de unități militare ale Armatei Naționale și instituții ale Ministerului Apărării. Sursa citată a declarat că în clasamentul general pe locul I s-a clasat echipa Batalionului cu Destinație Specială „Fulger”, locul II i-a revenit echipei formate din militari ai Brigăzii „Ștefan cel Mare” și locul III — Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”.

Campionatul Armatei Naționale la tir se desfășoară anual, iar obiectivele principale ale competiției sînt verificarea în condiții de concurs a calităților profesionale, obținute în urma procesului de instruire și antrenament.

SALA DE FITNESS A MINISTERULUI APĂRĂRII –
UN LUX ACCESIBIL TUTUROR ANGAJAȚILOR

Încă din 2002 a apărut ideea de a pune o sală de sport la dispoziția angajaților instituției militare, dar pînă la un timp toate se terminau doar cu inițiativele. Odată cu investirea lui Vitalie Marinuța în funcția de ministru al Apărării și la insistențele Direcției instruire a Marelui Stat Major, sala modernă de forță și-a deschis larg ușile pentru prietenii sportului. O oportunitate excepțională oferită militarilor pentru exersarea și sporirea capacităților fizice.

Sala de fitness pune la dispoziție mai multe facilități, cum ar fi o sală de forță, vestiare, dușuri moderne, o saună, dar și un spațiu în care vizitatorii să poată schimba cîteva cuvinte înainte sau după antrenament. La dispoziția publicului sînt circa 35 de aparataje pentru toate grupele de mușchi. De îndrumarea celor care doresc să facă mișcare utilă se ocupă un instructor specializat. În funcție de graficul stabilit pentru antrenamente, mai ales pentru

grupa curativă, este prezent și medicul. Sala este frecventată în jur de 200 persoane, atît militari, angajați civili, cît și membrii de familie.

Pentru a asigura funcționalitatea sălii, a fost creată o asociație obștească. Membrii acesteia au anumite avantaje, spre exemplu: asigurarea cu șervețele umede, uscate, cooler pentru apă, frecventarea saunei. Pentru a deveni membru al acesteia, este necesar de a îndeplini o cerere și de a achita cotiza-

ția de membru, care reprezintă o sumă simbolică. Datorită sumelor de bani adunate din taxele lunare s-au procurat dezinfectanți pentru aparataje, aspirator, cîntar și alte bunuri necesare.

În fiecare zi sala de fitness este frecventată de 60-75 persoane. Domnul viceministru, Igor Panfile, prezent în sală la ora vizitei noastre, a specificat că atenția pe care o acordăm dezvoltării fizice trebuie să fie la egalitate cu cea pentru dezvoltarea intelectuală. Trebuie să beneficiem de aceste condiții de a face sport, condiții la care angajați de la alte structuri pot doar spera.

Locotenent Elena Suruceanu și locotenent Irina Iațco au reiterat că fac sport nu doar pentru rezultate bune, ci și pentru sănătate. În sală este o atmosferă plăcută, făcînd sport te poți relaxa și îți crezi buna dispoziție. „Sîntem foarte mulțumiți, pentru că prin inaugurarea acestei săli, conducerea ministerului a dat dova-

dă de o grijă deosebită față de angajați, a mai adăugat doamna Suruceanu.

Potrivit locotenent-colonelului Vasile Olednic, șeful Serviciului pregătire fizică și sport al Armatei Naționale, pentru viitor se preconizează să fie deschise săli asemănătoare în unitățile militare, îndeosebi în Brigăzile de Infanterie, în Academia Militară „Alexandru cel Bun” și în Tabăra militară 142. Un alt imperativ este și un mini teren de fotbal pe teritoriul Ministerului Apărării.

Mișcarea este secretul longevității. Cei care practică cu regularitate sportul au un tonus mai bun, sănătate mai bună și sînt mult mai eficienți la locul de muncă. A include în programul zilnic cel puțin 30 de minute de exerciții, înseamnă a-ți prelungi viața.

Faceți sport! Cu siguranță veți simți beneficiile acestuia.

Locotenent Mihaela MÎRZA